

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1297/2013

z dnia 11 grudnia 2013 r.

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 w odniesieniu do niektórych przepisów dotyczących zarządzania finansowego dla niektórych państw członkowskich dotkniętych lub zagrożonych poważnymi trudnościami związanymi z ich stabilnością finansową, zasad umorzenia zobowiązań dla niektórych państw członkowskich oraz zasad płatności salda końcowego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 177,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Bezprecedensowy, długotrwały ogólnosiwiatowy kryzys finansowy i pogorszenie koniunktury gospodarczej miały istotny negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i stabilność finansową oraz spowodowały znaczne pogorszenie sytuacji finansowej i gospodarczej i społecznej w państwach członkowskich. W szczególności niektóre państwa członkowskie doświadczają poważnych trudności lub są zagrożone takimi trudnościami; są to przede wszystkim problemy związane ze wzrostem gospodarczym i stabilnością finansową oraz z pogłębieniem deficytu i zadłużenia, również z powodu międzynarodowej sytuacji gospodarczej i finansowej.
- (2) Chociaż podjęto już zdecydowane działania w celu zrównoważenia negatywnych skutków kryzysu finansowego, włącznie ze zmianami ram prawnych, powszechnie zaczyna być odczuwany wpływ kryzysu na gospodarkę realną, rynek pracy i na obywateli. Presja na krajowe zasoby finansowe jest coraz większa, należy zatem podjąć pilnie kolejne kroki łagodzące ją poprzez maksymalne i optymalne wykorzystanie środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności („fundusze”). Z uwagi na utrzymujące się trudności finansowe konieczne jest przedłużenie okresu stosowania środków

przyjętych przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1311/2011 ⁽³⁾. Środki te zostały przyjęte na podstawie art. 122 ust. 2, art. 136 i art. 143 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- (3) Aby usprawnić zarządzanie unijnym finansowaniem, pomóc w przyspieszeniu inwestycji w państwach członkowskich i regionach, oraz poprawić dostępność finansowania dla gospodarki, rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽⁴⁾ zostało zmienione rozporządzeniem (UE) nr 1311/2011, w celu umożliwienia zwiększenia płatności okresowych z funduszy o kwotę odpowiadającą dziesięciu punktom procentowym powyżej rzeczywistego poziomu współfinansowania osi priorytetowych w państwach członkowskich, które stoją w obliczu poważnych trudności związanych z ich stabilnością finansową i które zwróciły się z wnioskiem o skorzystanie z tego środka.
- (4) W art. 77 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 umożliwiono zastosowanie zwiększonego poziomu współfinansowania do dnia 31 grudnia 2013 r. Jednakże ponieważ państwa członkowskie nadal stoją w obliczu poważnych trudności związanych z ich stabilnością finansową, okres stosowania zwiększonego poziomu współfinansowania nie powinien być ograniczony do dnia 31 grudnia 2013 r.
- (5) Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dni 7–8 lutego 2013 r. i jak przewidziano w art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽⁵⁾, poziom współfinansowania zwiększony o dziesięć punktów procentowych ma mieć zastosowanie w odniesieniu do okresu programowania 2014–2020 do dnia 30 czerwca 2016 r., kiedy to ma

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1311/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 w odniesieniu do niektórych przepisów dotyczących zarządzania finansowego dla niektórych państw członkowskich doświadczających poważnych trudności w zakresie stabilności finansowej lub nimi zagrożonych (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 5).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Zob. s. 320 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽¹⁾ Opinia z dnia 19 września 2013 r. (Dz.U. C 341 z 21.11.2013, s. 27)

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 20 listopada 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 5 grudnia 2013 r.

zostać przeanalizowana możliwość jego zwiększenia. Ze względu na fakt, że okresy programowania 2007–2013 i 2014–2020 częściowo się pokrywają, należy zagwarantować spójne i jednolite traktowanie państw członkowskich otrzymujących pomoc finansową w obu tych okresach. Dlatego te państwa członkowskie otrzymujące pomoc finansową powinny także skorzystać ze zwiększenia stopy współfinansowania aż do końca okresu kwalifikowalności oraz powinny domagać się jej w swoim wniosku o saldo końcowe, nawet jeśli nie udziela się już pomocy finansowej.

- (6) Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 ma na celu przyczynienie się do osiągnięcia odpowiedniej koncentracji środków przeznaczonych na spójność w najmniej rozwiniętych regionach i państwach członkowskich. Aby zmniejszyć dysproporcje w poziomach średniej intensywności pomocy na mieszkańca, maksymalny pułap transferów (górnny limit) z funduszy do każdego z państw członkowskich ma być ustalony na mocy przyszłych rozporządzeń na poziomie 2,35 % PKB danego państwa członkowskiego. Górny limit ma być stosowany w stosunku rocznym i — w odpowiednich przypadkach — ma proporcjonalnie obniżyć wszystkie transfery (z wyjątkiem przeznaczonych dla regionów lepiej rozwiniętych i na realizację celu „Europejska współpraca terytorialna”) na rzecz danego państwa członkowskiego, co ma na celu uzyskanie maksymalnego poziomu transferów. W przypadku państw członkowskich, które przystąpiły do Unii przed 2013 r., a których średni realny wzrost PKB w latach 2008–2010 był niższy niż – 1 %, maksymalny pułap transferów ma być ustalony na 2,59 % PKB.
- (7) Rozporządzenie (UE) nr. 1303/2013 ustanawia górny limit przyznawanych środków przypadających na każde państwo członkowskie na 110 % ich poziomu w ujęciu realnym w latach 2007–2013. Państwa członkowskie, których dotyczy ten górny limit, muszą być dalej chronione przed ryzykiem automatycznego umorzenia środków przyznanych na okres 2007–2013.
- (8) W swoich konkluzjach z dnia 8 lutego 2013 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji o zbadanie praktycznych rozwiązań mających na celu zredukowanie ryzyka automatycznego umorzenia środków z krajowej puli finansowej na lata 2007–2013 dla Rumunii i Słowacji, w tym zmiany rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.
- (9) Rada Europejska podkreśliła również potrzebę zapewnienia rozsądnego poziomu i profilu dla płatności we wszystkich pozycjach w celu ograniczenia pozostających do spłaty zobowiązań budżetowych, w szczególności poprzez stosowanie zasady automatycznego umorzenia środków we wszystkich pozycjach. Dlatego też przepisy łagodzące zasady umorzenia zobowiązań dla państw członkowskich dotkniętych zastosowaniem górnego limitu określone w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 powinny być zrównoważone ze względu na skutki, jakie ma to dla pozostających do spłaty zobowiązań budżetowych.

- (10) Ostateczny termin obliczenia automatycznego umorzenia rocznych zobowiązań budżetowych na lata 2011 i 2012 powinien zostać przedłużony o jeden rok, ale zobowiązanie budżetowe na 2012 r., które będzie nadal otwarte w dniu 31 grudnia 2015 r., musi zostać uzasadnione do dnia 31 grudnia 2015 r. To przedłużenie terminu powinno pomóc poprawić absorpcję środków w ramach programów operacyjnych w państwach członkowskich, których dotyczy zastosowanie górnego limitu do przyznawanych im w przyszłości środków na politykę spójności do poziomu 110 % w ujęciu realnym na lata 2007–2013. Taka elastyczność konieczna jest w celu zaradzenia wolniejszej niż zakładano realizacji programów, w szczególności w tych właśnie państwach członkowskich.
- (11) W celu jak najlepszej absorpcji funduszy przy ustalaniu kwoty salda końcowego do wypłaty na rzecz programów operacyjnych powinny być stosowane niewielkie korekty maksymalnej kwoty pomocy z funduszy dla każdej osi priorytetowej.
- (12) Biorąc pod uwagę bezprecedensowy charakter kryzysu, potrzebne jest szybkie przyjęcie środków wsparcia i w związku z tym właściwe jest, by niniejsze rozporządzenie weszło w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (13) Rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 powinno zatem zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1083/2006 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 77 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W drodze odstępstwa od art. 53 ust. 2, art. 53 ust. 4 zdanie drugie, jak również od pułapów określonych w załączniku III, płatności okresowe oraz płatności salda końcowego ulegają zwiększeniu o kwotę odpowiadającą dziesięciu punktom procentowym powyżej poziomu współfinansowania mającego zastosowanie do każdej osi priorytetowej – ale nie przekraczając 100 % – stosowaną do kwoty wydatków kwalifikowalnych nowo zadeklarowanych w każdej poświadczonej deklaracji wydatków przedłożonej przed upływem okresu programowania, jeżeli po dniu 21 grudnia 2013 r. państwo członkowskie spełnia jeden z następujących warunków:

- a) pomoc finansowa jest mu udostępniona zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 407/2010 (*) lub została mu udostępniona przez inne państwa członkowskie strefy euro przed wejściem w życie tego rozporządzenia;
- b) średnioterminowa pomoc finansowa jest mu udostępniona zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 332/2002 (**);
- c) pomoc finansowa jest mu udostępniona zgodnie z Porozumieniem ustanawiającym Europejski Mechanizm Stabilności po jego wejściu w życie;

(*) Rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej (Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1).

(**) Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1)."

- b) skreśla się ust. 6;
- c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„12. W drodze odstępstwa od ust. 10 wkład Unii realizowany poprzez płatności salda końcowego nie może przekraczać w przypadku każdej osi priorytetowej o więcej niż 10% maksymalnej kwoty pomocy z funduszy

przewidzianej dla każdej osi priorytetowej, określonej w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programu operacyjnego. Wkład Unii realizowany poprzez płatności salda końcowego nie może być jednak wyższy niż deklarowany wkład publiczny i maksymalna kwota pomocy z każdego z funduszy dla każdego programu operacyjnego, ustanowione w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programu operacyjnego.”;

2) w art. 93 wprowadza się następujące zmiany:

- a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2b. W drodze odstępstwa od ust. 1 akapit pierwszy i od ust. 2, dla państw członkowskich, dla których przyznawane na okres programowania 2014–2020 środki na politykę spójności objęto górnym limitem wynoszącym 110 % poziomu w ujęciu realnym w okresie 2007–2013, terminem, o którym mowa w ust. 1, jest dzień 31 grudnia trzeciego roku następującego po roku rocznego zobowiązania budżetowego w ramach ich programów operacyjnych na lata 2007–2012.”;

- b) w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla zastosowania ostatecznego terminu, określonego w ust. 2b, do zobowiązania budżetowego na 2012 r. dla państwa członkowskiego, o którym mowa w tym ustępie.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 11 grudnia 2013 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
V. LEŠKEVIČIUS
Przewodniczący